

Rhan o agoriad Dan y Wenallt gan Dylan Thomas, cyfieithiad T.James Jones

(Distawrwydd)

Llais Cyntaf (yn dawel fach)

A dechrau yn y dechrau'n deg:
mae hi'n nos o Wanwyn yn y dref fach
ddileuad, ddiseren,
dywyllled â beibl,
y strydoedd cobl yn ddistaw,
a gallt wargrwm y cariadon a'r cwingod
fel ar herc anweledig lawr at y môr pygddu,
ddued ag eirin y fagddu,
lle mae'r cychod pysgota'n hen aflonyddu.
Mae'r tai mor ddall â gwahaddod,
(er fe wêl y gwahaddod yn burion heno,
yn y glynnoedd melfedaidd, trwyngul)
neu'n ddall fel y Capten fan draw'n cyfeillachu
â'r pwmp a'r cloc a'r siopau'n eu galar,
a'r Neuadd Les fel gweddw wylofus.
A chaewyd llen pob llygad tan amrannau trwm y nos.

Ust, mae'r plantos yn cysgu,
a ffarmwr, masnachwr, pysgotwr, pensiywr, postman,
crydd, sgwlyn, meddwyn, tafarnwr, teiliwr, pregethwr, plisman,
yr ymgymwrwr,
Y cocs-fenwod traed hwyaden,
a'r gwragedd cymen.
Merchetach yn gorwedd mewn gwalau meddal,
neu'n llithro i freuddwydio modrwyon a ffrogiau priodas,
a magiod yn forynion
ar eiliadau organyddol ar y gelltydd.

Bechgynnach yn breuddwydio drygioni,
yn marchogaeth y paith ar fwng y nos
neu'n hwylio'n fanerddu ar yr heli.
Delwau duon y ceffylau ynghwsg yn y caeau,
y da yn y beudái,
a'r cŵn ar fuarthau gwlych gan eu ffroenau;
ac mae'r cathod yn hepian yng nghorneli'r encilion
neu'n sleifio'n un llinyn ar y cwmwl o doeon.

Gallwch glywed y gwllith yn diferu, a'r dref ddistaw'n anadlu.

A'ch llygad chi yn unig sy'n agored i weld
y dref fach bygddu ymhlyg yn ei chwsg trwm ac ysgafn.
A chi yn unig glyw'r seren wib anweledig,
a mân-gyffro crych-wllithog y llanw llawn lledod
ym more bach yr awr dywyllaf
lle mae'r *Arethusa* a'r *Curlew* a'r *Skylark*,
y *Zanzibar*, y *Rhiannon* a'r *Rover*,
y *Cormorant* a'r *Star of Wales*
yn hepian wrth angor.

Clywch. Mae'r nos yn symud drwy'r strydoedd,
ar ymdeithgan urddasol y gwynt
yn Heol y Brenin a Lôn Cregyn,
a'r halen yn drwch ar yr alaw,
ym mhrifio'r borfa ar Fryncyn Llaregyb,
yn y gwllithyn sy'n cronni a'r seren sy'n chwalu,
ac yng nghwsg adar y Wenallt.

...

Edrychwch. Mae'r nos
ar ymdaith fud dywysogaidd
rhwng ceirios y Coroni yn Heol y Brenin,
a menig am ddwylo dwys-wllithog plethedig
ei chwaon ym mynwent Bethesda;
yn twmblo wrth dafarn y Morwr.

Mae amser yn cerdded. Clywch.
ddoe heddiw ac yfory a thrennydd a thradwy.
Clywch gerdded traed amser.
Dewch yn nes nawr.